

(המשך מעמוד 23)

הקהל העולמית נגד ישראל.
אולם ויתור על יוזמה ישראלית חייב היה להמציא לה תחליף מתאים. הוא חייב להגביר את מערכת הכוננות בצורה שתבטיח את ההתגוננות המירבית מפני כוונותיהם של ארגוני-הטרור. קיימים ספקות כבדים ביותר אם אומנם ננקטו כל האמצעים הדרושים בתחום זה. נעשו דברים, על כך אין מחלוקת. אולם השאלה היא אם האמצעים שנקטו עמדו ביחס המתאים נוכח הסכנה הצפויה? שוב מזכירה תמונת-המצב בנושא זה את מה שאירע בחזית הדרום ביום הראשון ל-מלחמת יום-הכיפורים. או ושמ, למרות ההתראה הקצרה, ננקטו אמצעים לקידום פני מלחמה אפשרית. אבל הם לא היו בהיקף ובצורה המתאימה ביחס לחומרת הסכנה. שלא הוערכה כראוי.

הצידוק לאחר-מעשה למה שאירע הפעם, נובע מהגדרת הסמכויות וחלוקת התפקידים בין זרועות-הביטחון השונות. הגדרת תחומי האחריות למלחמה בטרור קובעת כי המשטרה אחראית למלחמה בטרור בתוך תחומי המדינה ואילו צה"ל אחראי בנושא זה רק לאורך הגבולות ועד לעשרה קילומטר מהם בתוך שטח המדינה. גבולה המערבי של ישראל מחולק גם הוא בין שתי המערכות. צה"ל אחראי ל-נושא מניעת חדירת המחבלים מהים, בר אמצעות מסגנת של כלי-שייט, מטוסי-סיוור ומכ"ם — המישטרה אחראית ל-לחימה בחוליות טירור על החוף, למקרה שיצליחו להסתנן דרך מערכת ההגנה הימית.

אלא שהמישטרה אינה בנויה, ערוכה ומצויידת כדי להגן על החוף. שלושה ניסי-יונות חדירה דרך הים, שנערכו בעבר על-ידי יחידות פיראטיות, הוכתרו בהצלחה. ב-גהריה, במלון סבוי ובחוף המדינה בתל-אביב, הצליחו יחידות-טרור לנחות על החוף אחרי שהסתננו מבלי שיתגלה, דרך הים.

אין מחקפה - אין הגנה
אז שאז נעשו ניסיונות חדירה אלה ללא התראה והכרות כוננות מוקדמת. הפעם ניתן היה לצפות, על סמך ההערכת-המצב, כי עני-ליום להתבצע ניסיונות חדירה דרך הים שזי יחידות-טרור. המשטרה נערכה לקראת אפשרות כזו. אלא שאמצעים לא היו מספיקים ויעילים כדי לקדם כל ניסיון מעין זה וזם-גור את החוף הרמטית.

צה"ל היה חייב

ליטול אח האחריות

מ שטרת ישראל היא דו-תכליתית. מלבד המשימות של אבטחת הסדר הציבורי והמלחמה בפשיעה, מוטלת עליה גם המשימה של ביטחון-הפנים והמלחמה בטרור בתוך גבולות המדינה. האמצעים שיש בידי המישטרה להשגת משימתה השניה הם בעיקר כוחות המשמר-האזרחי והיחידה המיוחדת של משמר-הגבול למלחמה בטרור. אולם יכולתם של כוחות אלה היא מוגבלת. ממישטרת-ישראל במיבנה הנוכחי שלה, בכוח-האדם העומד לרשותה ובאמצעים הטכניים הי-אלמנטריים שבדידה, אי אפשר לצפות ל-יותר ממה שעשתה.

אז שהערכו את הערכת-המצב והחליטו על נקיטת-האמצעים, כדי להתגונן מפני פשיטות-טרור אפי-שריות דרך הים, היו חייבים להיות מודעים למוגבלותה של המישטרה בתחום זה. הם אינם יכולים להסי-תפק בתירוץ שהגנת החופים היא בתחום אחריותה של המישטרה. המידע, הנתונים והערכות-המצב שהיו בידי אלה שחובתם לקבל החלטות בנושא, היו חיוביים להו-כיום למסקנה הבלתי-ינמנעת כי נוכח מצב-החירום שנוצר אין הי-מישטרה מסוגלת באמצעים לאבי-טח את חופי המדינה.

הטענה כי לא ניתן לסגור את גבולה הימי של המדינה הרמטית, היא טענה מבו-ססת ונכונה. אלא שאלה המשמיעים אותה היו צריכים להיות ערים למשמעותיותה עוד לפני שהתחולל מרחץ-הדמים בכביש-החוף.

כל אלה חייבו הערכות כתי-שיגרתית, גם כניגוד לחלוקת תחוי-מי האחריות המוגדרת. המסקנה המתבקשת היא שצה"ל היה חייב ליטול הפעם את האחריות להגנת

וסייעה בכך למניעת מבצעי טירור וחבלה. גם הפעם לא היה המצב שונה כהרבה. לא רק קהילת המודיעין יבנה לספק מידע בדבר כוונותיהם של ארגוני-הטרור להגביר את הי-פעילות והתכנית והרצחנית בתחוי-מי ישראל. הכוונות הוצהרו הפעם בגלוי. ארגוני-הטרור הפלסטינים לא הסתירו את מדיניותם וכוונותיהם להכשיל בגל חרש של מעשי-טרור את יוזמת השלום של הי-נשיא סאדאת.

בידי ממשלת-ישראל היו כל ה-נתונים על כך בעוד מועד.
המישטרה הוזהרה עוד לפני מספר שבוי-עות את הציבור מפני גל חדש של פעולות טירור, תבעה להגביר את העירנות. שורה של פיגועים, שחלקם הצליחו וחלקם נכ-שלו או נמנעו, המחישו את רצינות ו-חומרת האזהרה.

העירנות שנתבעה מציבור האזרחים נתי-בעה באותה שעה גם מזרועות-הביטחון למיניהם המופקדים על המלחמה בטרור. ואומנם, גם צה"ל, גם המישטרה וגם הי-שירותים החשאיים, נערכו בעקבות הי-התראה המוקדמת. הגבירו את אמצעי הי-ביטחון וההתגוננות. שורה שלמה של אמי-צעים ננקטה כדי לסכל באיבן תוכניות פיגוע אפשריות.

כדיעבד מפתבר כי גם בתחום זה היו מחדרים. היו הוראות מפור-שות שלא קויימו. כפי האחראים לכך היו כמובן הסברים ותירוצים למכביר, לעיתים קרובות מושכני-עים למדי, מודע לא נעשו דברים מסויימים. אבל עובדה היא שהיו חורים רציניים מאוד במערכת הי-סיכול וההתגוננות.

שיריזנית אישאר-הגבול

הנושאת מיספר מישרתי, הגיעה לאיזור הקרב עם חוספי האוטובוס בצומת הקאונטר-קלאב, באיזור, מבטיחה המרוקק, ואנשיה לא הספיקו ליטול חלק בקרב. הם השתתפו רק במצוד אחר הפיזיאון שרק באיזור התברר כי כבר נהרגו או נלכדו.

שלד באוויר

שלד האוטובוס של אגד, שנשרף כלי, מורם אל-על בחשכת הלילה באמצעות מנוף של מכבי-האש, כדי להעמיסו על משאית שתפנהו מאיזור הקרב. האוטובוס שבו נסעו חברי "חוג משוטטי אגד", שנחטף בידי הפיזיאון, עלה באש אחרי שנורתה אליו פצצת בוזקה.

מצוד בחולות

יחידת צה"ל, שהונחתה ממטוק באיזור הקאונטר-קלאב שלידי רמת-השרון בבוקר שאחרי ליל הבלהות, נערכת לקראת תחילת המצוד אחר המחבלים, שבטעות סברו כי נמלטו לכיוון חולות חוף הים. החיפושים נמשכו כ-24 שעות, לפני שזוהו המחבלים כהרוגים בתוך האוטובוס.